

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu **o maloleté deti K., S.**, nar. X. a **H.**, nar. X., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v B., deti rodičov, matky **Ing. V. K.**, bytom B., zastúpenej JUDr. I. Z., advokátkou v B., a otca **Ing. I. K.**, bytom B., zastúpeného JUDr. T. Č., advokátkou v B., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20 P 1/2013, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. marca 2013 sp. zn. 11 CoP 103/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V uznesením z 10. januára 2013 č.k. 20 P 1/2013-12 zamietol návrh otca maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal nariadiť matke detí priviesť obe maloleté deti do miesta bydliska na G. a tam zabezpečovať spoločnú striedavú starostlivosť striedaním sa v mieste trvalého bydliska rodičov a detí po týždni, pričom odovzdávanie detí budú rodičia zabezpečovať tak, že každý štvrtok od 18:00 hod. si rodič, ktorému sa v zmysle cit. uznesenia začína starostlivosť o maloleté deti, tieto vyzdvihne v školskom klube ZŠ N. a MŠ R.. Ďalej sa domáhal obnovenia dohody o lekárskej starostlivosti pre maloleté deti v zdravotnom stredisku Z. P. u pôvodnej ošetrujúcej lekárky MUDr. L., žiadal prehlásiť maloletého S. do X základnej školy na školský rok 2012-2013 na ZŠ na N. a maloletú H. do MŠ R. X. V dôvodoch rozhodnutia zdôraznil, že predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Jeho nariadením navrhovateľ nenadobudne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru predbežného

opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Predbežné opatrenie musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania podľa § 154 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. V danom prípade mal za to, že na vydanie navrhovaného predbežného opatrenia podmienky splnené neboli, keďže neboli naplnené základné predpoklady naliehavosti dočasnej úpravy právnych pomerov k maloletým deťom v otcom požadovanom smere. Otcom požadované realizovanie striedavej starostlivosti v mieste bydliska detí nepovažoval súd za dôvodné. O takomto návrhu nemožno rozhodnúť predbežným opatrením, keďže absentuje hrozba závažnej ujmy, ktorá by deťom hrozila bez takéhoto určenia. Deti už dlhšiu dobu nebyvajú v mieste ich trvalého pobytu, pričom nebolo relevantne osvedčené, že by tento stav bolo nutné okamžite riešiť a zmeniť ho predbežným opatrením. Predložený dodatok znaleckého posudku PhDr. B. bol vyhotovený na žiadosť otca na základe ním tvrdenej anamnézy a ktorého objektivita je z toho dôvodu sporná. Pochádza z pred jeden a pol roka a teda naplnenie v ňom vyslovených predpokladov bude potrebné preveriť a zhodnotiť vzhľadom na súčasný stav. V tejto súvislosti súd opätovne zdôraznil, že cieľom predbežného opatrenia v občianskom súdnom konaní je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca uznesením z 20. marca 2013 sp. zn. 11 CoP 103/2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia doplnil, že sa oboznámil so spisom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 20 P 410/2012 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 48/2013, pričom zistil, že uznesením prvostupňového súdu bolo nariadené predbežné opatrenie, na základe ktorého bolo uložené matke dočasne do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností načas odovzdať po rozvode maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti

oboich rodičov. V uvedenom rozhodnutí bol vymedzený čas osobnej starostlivosti o maloleté deti, upravený styk počas nasledujúcich vianočných prázdnin a vo zvyšku bol návrh otca zamietnutý. Na odvolanie matky bolo odvolacím súdom rozhodnutím z 26. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 48/2013 zmenené prvostupňové rozhodnutie tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý. Z uvedeného vyplýva, že nie je možné vyhovieť návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, keďže samotný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, týkajúceho sa zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, bol zamietnutý. Otcom navrhované predbežné opatrenie sa týmto rozhodnutím stáva bezpredmetné. Zamietnuté boli aj ostatné návrhy otca, proti ktorým on nepodal odvolanie.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu (a súčasne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2013 sp. zn. 11 CoP 48/2013 – pozn. dovolacieho súdu) podal dovolanie otec maloletých detí a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania namietal, že v tej istej veci sa prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O.s.p.), že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a rozhodnutie je nezákonné a v rozpore s legislatívou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Po tom, čo podstatnú časť inak rozsiahleho dovolania otec maloletých detí venoval opisu skutkových okolností a chronologickému postupu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 8 C 422/2009, konkrétne k dovolaním napadnutému uzneseniu uviedol, že toto rozhodnutie odvolací súd vydal 20.3.2013 napriek tomu, že ešte nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozhodnuté v konaniach 5 Cdo 297/2012 a 5 Cdo 298/2012, v ktorých najvyšší súd 12.3.2013 zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30.4.2012 sp. zn. 14 Co 122 až 125/2012. „Odvolací súd tak napriek neprekonateľnej prekážke konania, kedy v tej istej veci začalo konanie NS SR a ktoré v tej istej veci zrušilo identické nezákonné rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 27.4.2012 a nebolo ešte ukončené opakovane nezákonne rozhodol“. Odvolaciemu súdu vytkol, že deklaruje, že sa oboznámil so spisom, pričom ide len o jedno uznesenie súdu, ktorým dňa 4.12.2012 nariadil predbežné opatrenie v konaní sp. zn. 20 P 410/2012, avšak zamietol časť návrhu navrhovateľa, voči ktorému dal

navrhovateľ nový návrh na predbežné opatrenie na návrat maloletých detí do miesta trvalého bydliska a návštevu ich školy a škôlky. „Odvolací súd tak opakovane tou istou konajúcou sudkyňou, ako v konaní 11 CoP 155/2012 zo dňa 30.4.2012, po 12 mesiacoch svojim rozhodnutím legalizoval protiprávne odlúčenie maloletých detí z domova a napomáha tak ich psychickému týraniu. V uznesení odvolacieho súdu nie je jedna logická myšlienka, ktorá by preukázala postupnosť krokov a úvah súdu, na základe ktorých okrem osočovania navrhovateľa dospel k absurdným záverom, ktoré sú dôkazom o porušení disciplinárnej zodpovednosti súdu, porušení sudcovského sľubu, hrubým porušovaním Ústavy SR, porušení platných medzinárodných dohovorov EU a OSN, nadržovania súdu matke maloletých detí, porušovaní práv dieťaťa, zasahovania do nezávislosti súdu“. Z konania odvolacieho súdu má „odporca“ dôvodné podozrenie z naplnenia skutkových podstát viacerých prečinov podľa Trestného zákona, porušenia viacerých článkov Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o právach dieťaťa, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Listiny základných práv a slobôd, Európskeho dohovoru o výkone práv detí a Protokolu č. 7 čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V závere dovolania odvolaciemu súdu vytkol, že konal bez súvisiacej spisovej dokumentácie 8 C 422/2009 (cca 890 strán), ktorá sa z dôvodu skorej začatých konaní v tej istej veci nachádzala na Najvyššom súde Slovenskej republiky (5 Cdo 297/2012, 5 Cdo 298/2012). „Súvisiaca dokumentácia 22P/134/2010, nebola súdom dodaná a odvolacím súdom dožiadaná, presne tak ako v apríli 2012 v nezákonných rozhodnutiach odvolacieho súdu, ktoré NS SR v konaní 5 Cdo 297/2012 na Dovolanie navrhovateľa ZRUŠIL!!!“. Uznesenie odvolacieho súdu je tak nepreskúmateľné a rozhodovanie odvolacieho súdu bez spisu je porušením čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Matka maloletých detí vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa nevie vyjadriť, nakoľko jej doručené nebolo a dovolateľ sa o tomto rozhodnutí súdu v dovolaní bližšie nezmieňuje. Napriek tomu žiadala dovolanie „zamietnuť“.

Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že „dovolanie otca detí nepodporuje“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243 ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, teda uznesenie vykazujúce znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania otca maloletých detí z § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 O.s.p. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania, tvrdené dovolateľom, podľa § 237 písm. d/ a e/ O.s.p.

Otec maloletých detí ako prvú namietal existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. spočívajúcej v tom, že odvolací súd vydal napadnuté uznesenie napriek existujúcej prekážke litispendencie, keď v tej istej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 5 Cdo 297/2012, 5 Cdo 298/2012 zrušil 12. marca 2013 uznesenie krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2012 sp. zn. 14 Co 122/2012, 14 Co 123/2012, 14 Co 124/2012 a 14 Co 125/2012.

Prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia) upravuje ustanovenie § 83 O.s.p. Táto prekážka zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde Slovenskej republiky je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden z uvedených znakov, nejde o tú istú vec. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví podľa § 104 ods. 1 O.s.p. Spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr.

Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2013 sp. zn. 5 Cdo 297/2012, 5 Cdo 298/2012, ktorým bolo zrušené uznesenie Krajského súdu

v Bratislave z 30. apríla 2012 sp. zn. 14 Co 122/2012, 14 Co 123/2012, 14 Co 124/2012, 14 Co 125/2012 a odmietnuté dovolanie odporcu (otca maloletých detí) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. augusta 2012 sp. zn. 8 Co 265/2012, rozhodnutiami o návrhoch otca maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia boli uznesenia odvolacieho súdu sp. zn. 14 Co 123/2012, 14 Co 124/2012 a 8 Co 265/2012. Vzhľadom k tomu, že dovolanie otca maloletých detí proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. augusta 2012 sp. zn. 8 Co 265/2012 bolo odmietnuté, o prípadnej existencii prekážky začatého konania by bolo možné uvažovať len vo vzťahu ku konaniu uvedenému na odvolacom súde pod sp. zn. 14 Co 123/2012 a 14 Co 124/2012. V uvedených konaniach sú rovnakí účastníci a v zásade sú uvádzané i rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých otec maloletých detí odvodzuje svoje právo, ako však vyplýva z vyššie citovaného rozhodnutia odvolacieho súdu z 12. marca 2013 sp. zn. 5 Cdo 297/2012, 5 Cdo 298/2012, predmet konania, ako žalobný návrh (žalobný petit), ktorý sa má stať súčasťou výroku rozhodnutia, ak súd žalobe vyhovie, nie je v týchto konaniach totožný s predmetom konania v prejednávanej veci. Preto dovolací súd dospel k záveru, že otec maloletých detí namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. neopodstatnene.

Rovnako neopodstatnene otec maloletých detí namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p., keďže napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím o jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Otom maloletých detí v závere dovolania namietaný postup odvolacieho súdu v prejednávanej veci, keď dovolací súd rozhodol bez toho, aby si pripojil súvisiace spisy Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 8 C 422/2009 a 22 P 134/2010, z ktorého vyvodzuje porušenie čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nemožno považovať za procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uvedenú skutočnosť možno považovať za tzv. inú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ktorú rovnako, ako námietku, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) považuje síce Občiansky súdny poriadok za prípustné dovolacie dôvody (ktoré možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), avšak samotná iná procesná vada, ani samotné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie

sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia žiadnej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie otca maloletých detí podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková